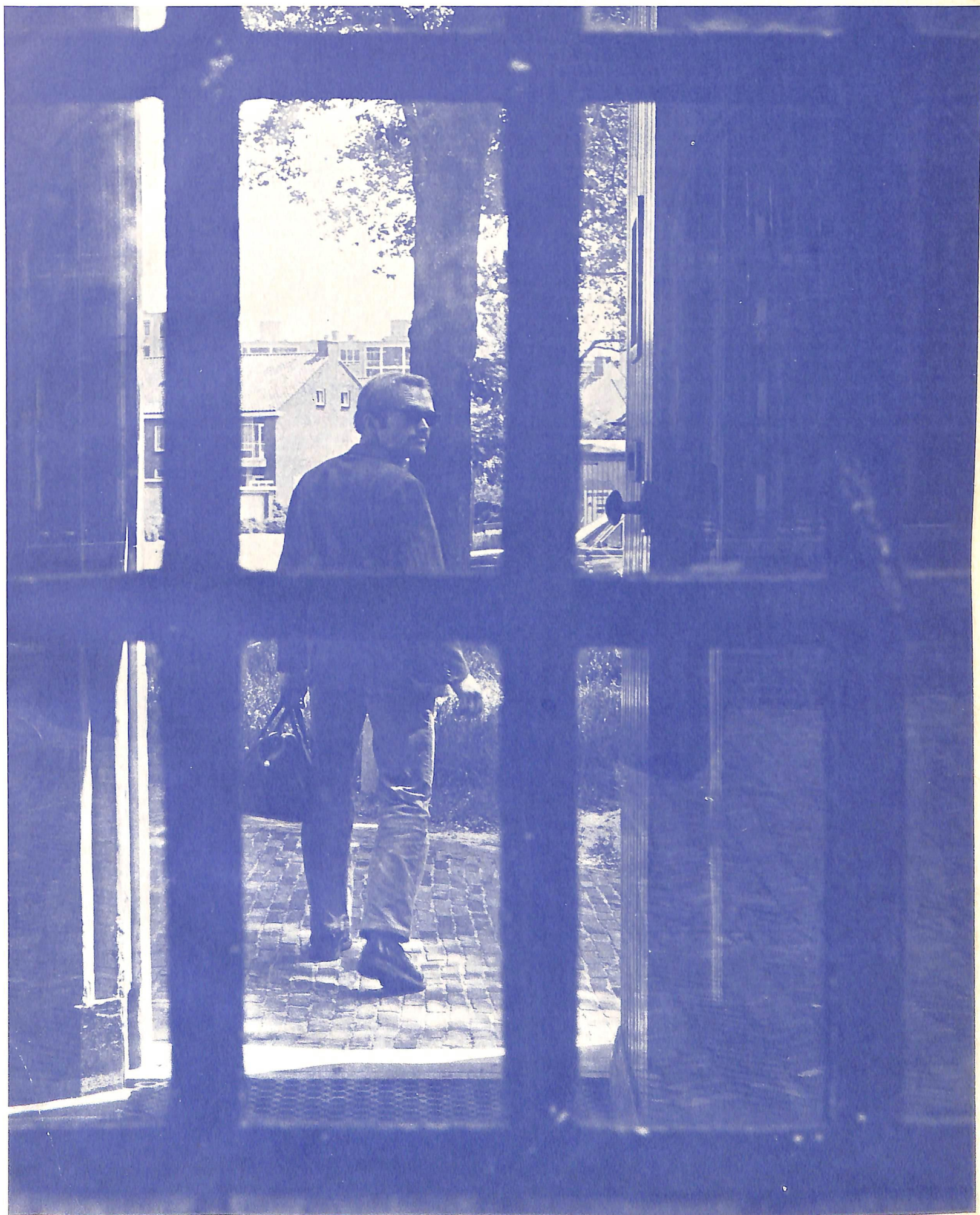

umanist

29-1

Tweewekelijkse uitgave van het
Humanistisch Verbond
Postbus 114, Utrecht
1 januari 1974

In de marge

In Humanist van 1 augustus j.l. publiceerden wij onder de kop „Europees Natalisme” vragen die het Nederlandse lid van het Europese Parlement drs. D. Eisma aan de Europese Commissie had gesteld. Dit mede n.a.v. een artikel in Humanist van 1 mei 1973.

De Commissie antwoordt nu als volgt: „De Commissie deelt het geachte Parle-

mentslid mede dat de publikatie van de reeksen „Europese documentatie” ten doel heeft algemeen oriënterende inlichtingen te verspreiden en dat de daarin vervatte artikelen, ofschoon dit tijdschrift onder haar auspiciën wordt gepubliceerd, slechts bindend zijn voor de schrijvers. Aan de binnenkant van de omslag van alle afleveringen van „Euro-

pese documentatie” is een desbetreffende waarschuwing afgedrukt.

De Commissie meent dan ook geen standpunt ten aanzien van het door het geachte Parlementslid genoemde artikel te moeten bepalen.”

Tijdens zijn Brusselse tijd heeft ondergetekende heel wat van dit soort antwoorden onder ogen gehad, maar dit slaat in nietszeggendheid wel alle records!

Gelukkig heeft drs. Eisma het er niet bij laten zitten, en de Europese Commissie om nadere opheldering gevraagd. Zodra deze wordt verstrekt zullen wij deze tesamen met de nadere vragen van drs. Eisma publiceren.

Fiege

Hoofdbestuur

Dit verslag gaat over twee vergaderingen: die van 30 november en die van 7 december. Het kwam toevallig zo uit dat er ditmaal maar een week tussen de vergaderingen was. Op 7 december was er tevens de nieuwe hoofdgraadsman voor de geestelijke verzorging in de strijdkrachten, de heer Zoetebier, met wie sommigen voor het eerst kennis maakten.

Ook op 15 december zal er een hoofdbestuursbijeenkomst zijn. Maar dit zal geen normale vergadering zijn, doch een conferentie voor een soort inkeer van het hoofdbestuur in zichzelf. Dit doorlichten van het eigen functioneren hebben we vorig jaar in december ook eens gedaan. Daar is toen die taakgroepenopzet uit voortgekomen, waar we nu veel mee werken. Helaas zal Elfrie Sleuwenhoek, op 7 december afwezig, ook dan niet kunnen komen. Ze is voor observatie in een ziekenhuis opgenomen. We wensen haar voorspoedig herstel.

Tweemaal, op 30 november en op 7 december, kwam de Nationale Commissie Ontwikkelingsstrategie 1970-1980 (de commissie Claus, in de wandeling) ter sprake. Deze blijkt in een wat gewijzigde vorm toch te blijven bestaan. Dat hadden we ook gewild. Hommes zal ons daar wel in blijven vertegenwoordigen. Minister Pronk ontvangt een H.B.-delegatie op 4 januari a.s.

In de sfeer van de Geestelijke Volksgezondheid en de Vorming is nu alles zeer aan het veranderen. De beide Stichtingen houden op te functioneren. Maar de taakgroep die moet overnemen is toch nog niet helemaal rond. Doch in elk geval zullen er deel van uitmaken: van Fessem, Hubert, de Nijs, van Praag, Tielman, Mevrouw Varkevisser. We komen op de afronding nog wel terug.

Werk aan de winkel is er genoeg voor deze nieuwe taakgroep, bijvoorbeeld het vervuld krijgen van vacatures. Dit is reeds gelukt met één vacature in de Vorming. Die gaat worden vervuld door Wybren Koopman, reeds een goede bekende in het humanistisch vormingswerk. Dit is een benoeming, zoals in het vervolg steeds het geval zal zijn, onder het hoofdbestuur, ook al dragen anderen (in dit geval de taakgroep) voor. Welgefeliciteerd Wybren Koopman, en welkom!

Het subsidiabel maken van het Humanistisch Opleidings Instituut (HOI) kwam ook weer ter sprake. Hier is in de

loop der jaren al heel wat over gesproken, zowel intern als op het Ministerie van Onderwijs. Dat laatste is de laatste jaren bepaald niet onwelwillend. Maar het verkrijgen van een resultaat is toch allesbehalve eenvoudig. We hebben weer een weg gewezen gekregen en gaan die nu bewandelen.

Het belangrijkste was het gesprek op 7 december met de nieuwe hoofdgraadsman in de Strijdkrachten. Allereerst zijn benoeming, die pas onlangs in Humanist werd gepubliceerd. Er bleek een of ander mankement in de procedure van de bekendmaking te hebben gezeten, waardoor we lange tijd niet wisten of Zoetebier benoemd was. Maar het was dan wel zo, en wij feliciteren hem nog graag en hartelijk!

Zoetebier geeft een overzicht van de stand van zaken betreffende de humanistische geestelijke verzorging in de

Dr. A. J. Wichers
Alg.-sekreteris

strijdkrachten: in welke onderdelen die er beter voor staat en in welke minder (de marine is niet zo toegankelijk); waar goede samenwerking is met anderen en waar minder (Pro Rege, die de protestantse tehuizen beheert, is nog altijd moeilijk voor ons). Voorts ging het om de bereikte groei (we bereiken ongeveer 16% van de dienstplichtigen, doch minder van het beroepskader) en om de mogelijkheden tot groei (het percentage militairen dat helemaal niet wil kiezen neemt snel toe). Er is de nota Mens en Krijgsmacht van de raadslieden, waar best eens in en met het hoofdbestuur over kan worden gesproken. Er is de achterstand in het aantal raadslieden waar mogelijk eens niet alleen ambtelijk maar met het hoofdbestuur erbij met de minister over gesproken kan worden. De humanistische geestelijke verzorgers vormen 5,4% van het totaal, maar nemen een percentage militairen voor hun rekening dat minstens twee maal zo hoog ligt.

Er is bepaald zeer nuttig bijgepraat, en we hopen op een regelmatig voortgezet contact; niet alleen met de hoofdgraadsman, maar ook met de andere raadslieden. Zij allen zijn weliswaar ambtelijk in dienst van het Ministerie van Defensie, maar de inhoudelijke eindverantwoordelijkheid berust (evenals bij de dienst van Justitie) bij het Humanistisch Verbond. Ook voor de kerkelijke geestelijke verzorging is dit zo geregeld. Tenslotte is er afgesproken dat we het gesprek midden februari voort zullen zetten.

Driebergen, 8 december 1973.

Uw Humanist-redakteur wenst U en de Uwen
een in alle opzichten voorspoedig 1974.

(ook bij zijn Ledenwerfactie-73/74)

leden werfactie 73/74

Wanneer u dit leest hebben wij de drempel van het nieuwe jaar reeds overschreden. Nuttig om daarom de tussenbalans op te maken van de resultaten die, halverwege de actie, zijn bereikt. Een exact cijfer kunnen wij nog niet noemen omdat wij de ledenwinst in de laatste tien dagen van het jaar hebben moeten ramen.

Wij komen dan op een totaal van meer dan:

vijfhonderd nieuwe leden

Dit resultaat is te danken aan de inspanningen van een tot dusverre relatief klein aantal voor deze actief hardwerkende leden en werkgroepjes in enkele gemeenschappen.

Voordat het geplande einde van de actie, 1 maart 1974, is bereikt kunnen degenen, die tot dusverre hun kruik in de actie nog droog hebben gehouden, ons dus nog de zo gewenste ondersteuning bieden om het geplande aantal van 800 à 1.000 nieuwe leden te bereiken.

Om te beginnen kunnen wij nog honderden adressen van belangstellenden gebruiken (tot dusverre ontvingen wij er rond 2.000 uit uw midden). Voorts zitten ledenwerfgroepen in diverse gemeenschappen nog te springen om versterking: persoonlijke benadering blijkt nu eenmaal veel effectiever te zijn dan schriftelijke.

Voor ieder die ons wil helpen bij deze actie is er nog steeds een ruime mate voortreffelijk documentatiemateriaal beschikbaar!

Onderstaand volgt het lijstje van de tien gemeenschappen die de beste resultaten tot dusverre hebben geboekt. U ziet dat bij de tien beste ook weer de gemeenschap Voorburg/Rijswijk behoort. Weliswaar nemen die naar absolute cijfers niet de eerste plaats in, maar deze relatief kleine gemeenschap bereikte verhoudingsgewijs toch wel het beste resultaat.

1. Amsterdam
2. Den Haag
3. Rotterdam
4. Haarlem
5. Leeuwarden
6. Groningen
7. Voorburg/Rijswijk
8. Arnhem
9. Utrecht
10. Hilversum
Vlaardingen

**Het
Humanistisch
Verbond heeft
u nodig.**

Nogmaals willen wij alle leden van het Verbond opwekken er een lid bij te winnen.

Hoewel de invloed van het Verbond telkens weer vele malen groter blijkt te zijn dan het aantal leden zou doen vermoeden, toch blijft om velerlei redenen een krachtige groei zeer noodzakelijk.

Laten wij allen er een steentje toe bijdragen!

Fiege

**Geef
„Humanistisch
Perspectief”
een mond
Wordt lid
van het
Humanistisch
Verbond**

Humanistische Geestelijke Verzorging in de inrichtingen van justitie (II)

Wanneer men iemand die duidelijk in gebreke is gesteld en bovendien in afzondering is geplaatst wil benaderen, dan moet men er op rekenen bij deze mens op weerstand te kunnen stuiten.

Het is alleszins begrijpelijk, dat de gedetineerde mens op zijn hoede is voor aantasting van wat hem nog rest aan privacy.

Bij de weerstand kan een rol spelen, dat de ondervonden aandacht en bemoeienis rond de delikt-situatie het gevoel heeft achtergelaten, te weinig als subject aan bod te hebben kunnen komen. Zulke ervaringen maken kopschuw.

De geestelijk raadsman, werkzaam in een inrichting van justitie, is formeel in de gelegenheid elke gedetineerde die bij binnenkomst opgeeft geen godsdienst te belijden te bezoeken om kennis te maken en de ander zo een idee te geven van de mogelijkheid van voortgezet contact.

U wilt wel aannemen, dat het recht van de gedetineerde op weigering van zelfs maar het eerste contact bij wijze van spreken op het voorhoofd van de geestelijk raadsman geschreven staat

Toch heeft de praktijk geleerd, dat het zinvol kan zijn, de gedetineerde in een rechtstreekse kennismaking enig begrip te geven van wat deze vorm van contact hem zou kunnen bieden.

In het persoonlijk contact kan de ander ook achter de woorden om het eigenlijke klimaat van de humanistische geestelijke verzorging ervaren.

Onvermijdelijk speelt altijd ook de persoon van de geestelijk raadsman een rol, maar hopelijk is het niet dát alleen wat aanspreekt.

Het komt aan op de mentaliteit, de manier van voelen en denken die met het werk intrinsiek samenhangt.

Het is zeker waar, dat de humanistische signatuur van het werk juist ook in de geestesgesteldheid van de geestelijk raadsman kan en als het goed is ook zal blijken.

Meer nog dan met woorden zal de raadsman aan elementaire humanistische waarden in zijn werkelijke houding tegenover de ander uitdrukking geven.

Zo zal de ander niet zo zeer moeten horen maar vooral moeten ervaren, dat hij als mens volstrekt ernstig wordt genomen. Dat houdt in, dat er sprake wil zijn van een verstandhouding waarin fundamentele waarden als menselijke gelijkheid, vrijheid, verbondenheid en redelijkheid een grote rol spelen.

Tegelijk moet zichtbaar worden, dat en hoe de raadsman vanuit deze geesteshouding aan de relatie een bepaalde doelgerichtheid

wil verlenen, welke met zijn werkopdracht gegeven is, nl. op basis van gewone menselijkheid de ander aan te spreken en te inspireren. De term „gewone” is niet in de alledaagse betekenis bedoeld, maar in de zin van: ontdaan van franje, teruggebracht tot de eigenlijke kern. Als zodanig is deze kwaliteit van zijn eerder bijzonder dan algemeen.

De relatie kan niet op basis van wederzijdse persoonlijke sympathie of vriendschap worden getypeerd. Dergelijke emotionele componenten treffen niet het werkelijke doel. De relatie draagt ook niet een karakter van leraar-leerling verhouding, waarin het gaat om de overdracht van een bepaalde leer-inhoud.

Evenmin is de raadsman een moralist, die onderricht in goed en kwaad.

Als pregnante aanduiding kan men het beste nog de relatie typeren als een medemenselijke.

Daarbij is dan sprake van een persoonlijke nabijheid en volstreekte positieve betrokkenheid van de raadsman op de ander door diens gegeven situatie heen als mens en medemens. In die hoedanigheid legt de raadsman getuigenis af van het grondfeit, dat mens-zijn impliceert: op elkaar aangevoelen om mens te kunnen worden, zijn en blijven.

Doe mee met onze radio

U kent ons wel. Iedere vrijdagmiddag en elke zondagochtend kunt u de radioprogramma's horen die we maken voor het Humanistisch Verbond. Over die vrijdagmiddaguitzendingen willen we hier even iets kwijt. „Laat je niks wijsmaken, maar vind zelf iets van de commentaren, interviews en/of informatie van mensen die wat zien in de mens". Zo hebben we het programma genoemd. U hebt er mogelijk al eens naar geluisterd. Het karakter van dat programma is een beetje anders dan zondags. Zondags zijn er b.v. maandelijks gesprekken met humanisten; „Invuloefeningen in Humanisme". We praten verder vaak wat langer door met mensen uit één van de werkterreinen van het Humanistisch Verbond. Af en toe is er een lezing over aspecten van humanisme. Kortom bij ons toch ook op zondag het aksent op bezinning. Vrijdagmiddags van 16.45 uur tot 17.00 uur op Hilversum 1 besteden we meer aandacht aan kort nieuws en aktualiteiten, commentaar op gebeurtenissen binnen en rondom het Verbond. De afgelopen weken hebben we het o.a. gehad over de Euthanasiekonferentie van de Stichting Socrates; we hadden een gesprek met de voorzitter van Amnesty International Sean Mc. Bright; we spraken over nieuwe initiatieven bij het HIVOS, de IHEU, enz. U kunt zich voorstellen dat we – om zo actueel mogelijk te zijn – op tijd informatie moeten krijgen. Dat kunnen meldingen van initiatieven uit de gemeenschappen zijn of ander nieuws dat ons raakt. We zijn benieuwd naar de suggesties van de mensen voor wie we de programma's uiteindelijk in de eerste plaats maken: de leden van het Humanistisch Verbond en alle anderen die ons werk sympathiek vinden en erin geïnteresseerd zijn. Het zou goed zijn als we door dit berichtje in Humanist meer van u zouden horen. Schrijf of bel ons als u denkt iets aan onze programma's te kunnen bijdragen; al was het maar een idee of een tip. Via onze producer: Casper Vogel, Sarphatipark 22, Amsterdam-1008, tel. (020) 79 62 64.

Juist in de gegeven situatie van afgewezen en apart gesteld zijn krijgt deze konditie een klemmende betekenis.

Meer concreet ligt in de eigenlijke aandachtssfeer van de raadsman: wie, hoe, wat de ander *is* en waarom; het gaat hem niet zo zeer om wat de ander doet of gedaan heeft. Het is een directe aandacht

voor de ander *zél*f en niet voor zijn daden los daarvan.

Deze specifieke aandacht-gerichtheid gecombineerd met de eerder geschetste grondhouding verleent aan het begrip medemenselijkheid zijn bijzondere waarde als mogelijkheid tot verstandhouding.

Van lang niet iedereen, die zoals gezegd ongevraagd met deze mogelijkheid van persoonlijk contact kennis maakt kan worden gezegd dat hij daarop bewust te voren was afgestemd, daarop als het ware zat te wachten.

Maar even zeker is het, dat de konfrontatie met deze even „echte" als „belangeloze" persoonlijke belangstelling bij velen van hen door eventuele weerstanden heen een diep-liggende behoefte blijkt aan te boren. Dat vormt een bevestiging van het postulaat dat mensen erop zijn aangelegd met elkaar te leven.

Op deze wijze ziet de geestelijk raadsman bij de inrichtingen van justitie het als zijn taak de gedetineerde mens te bereiken en door diens isolement in dubbele betekenis heen te breken.

Voor alles moge duidelijk zijn, dat het er bij de raadsman op aankomt, niet in hoofdzaak wat hij zegt, maar hoe hij in die onalledaagse kwaliteit als „gewone" mens met de ander kan zijn.

Carel Uitenbogaard

humanist

Verantwoordelijk voor de inhoud:

Hoofdbestuur H.V.

Eindredakteur: Directeur H.V.

Lay-out: Lumax Utrecht

Druk: Lumax Utrecht

Redaktie-adres:

Humanistisch Verbond

Oudegracht 152 Utrecht

Tel.: 030 - 31 81 45

I.H.E.U.

Het artikel over I.H.E.U. in de vorige Humanist was van H.B.-lid Paul Postma.

Radio & TV

TELEVISIE-UITZENDINGEN

Zondags Nederland I: ± 22.30 uur

zondag 23 december:

Interview met voorzitter M. G. Rood.

zondag 6 januari:

G.V. gevangenissen

RADIO-UITZENDINGEN:

Hilversum I: vrijdags 17.45 en zondags 9.45 uur.

zondag 16 december:

Samen-leven-opbouwen (samenstelling Rina Spigt).

vrijdag 21 december:

Laat je niks wijsmaken (samenstelling Rina Spigt en Casper Vogel).

zondag 23 december:

Kerst tussen vier muren.

vrijdag 28 december:

Laat je niks wijsmaken (samenstelling Rina Spigt en Casper Vogel).

zondag 30 december:

25 jaar Rechten van de Mens: prof. B.V.A. Röling.

Studieweekend groepswork en Humanistisch Verbond

Albert Nieuwland

„Groepswork is progressief: je kan ermee de wereld verbeteren: wanneer Nixon en verder iedereen zijn agressie op een kussen had kunnen afreageren was er geen Vietnam geweest”.

„Groepswork is conservatief: het is een moderne religie, die de energie opsorpt die aan politieke bewustwording en actie besteed had moeten worden”.

Beide extreme opvattingen, die men nogal eens tegenkomt, zijn ter sprake gekomen op een studieweekend belegd voor diegenen die het afgelopen jaar als organisator of trainer betrokken waren bij het groepswork van het Humanistisch Verbond.

Groepswork is het werken met groepen, waarin het niet in de eerste plaats om de inhoud van het groepsgepraak of om het doel van de groep gaat, maar om training van de gevoeligheid (sensitivity) van de deelnemers. Groepswork is dus sensitivity-training. Er hebben zich echter allerlei soorten van ontwikkeld, waarbij de term sensitivity-training óók gebruikt wordt voor een zeer bepaalde vorm ervan: wanneer men gedurende een of twee weken ergens geïsoleerd een intensief groepsgebeuren meemaakt.

Om allerlei verwarring te voorkomen en ook om van die moeilijke buitenlandse term af te komen, gebruiken we als algemene term liever het woord *groepswork* en duiden verder de soorten afzonderlijk aan. Zo gaat het in de *ontmoetingsgroep*, die eens per week bijeen komt, via de verbale en non-verbale ontmoeting om de persoon van de deelnemers zelf. In de *trainingsgroep* om de bewustwording van het groepsproces. Gedurende het afgelopen seizoen werden er 25 van dergelijke groepen door het HV georganiseerd.

Waartoe of waardoor groepswork?

Wat willen we eigenlijk met groepswork? Willen we de deelnemers gelukkiger maken, het leven intensiever laten beleven, persoonlijk weerbaarder maken, waardoor ze sociaal en politiek actiever kunnen zijn? Willen we zo via mentaliteitsverandering een ander cultuurpatroon naderbij brengen, waarin de mens meer tot zijn recht komt dan nu het geval is?

Of brengen we zo juist frustraties of in het beste geval niets teweeg, omdat de mens die eventuele mentaliteitsverandering niet lang kan volhouden, omdat zijn leef- en werksituatie dezelfde is gebleven? Moeten we niet vóór de vraag naar het *waartoe* van groepswork de vraag naar het *waardoor* stellen: waardoor is groepswork opgekomen, wat is er precies onbevredigend aan deze maatschappijstructuur en waardoor is dat gekomen, welke strategie tot structuurverandering kunnen we vervolgens ontwikkelen, om tenslotte pas gefundeerd ons af te kunnen vragen welke rol groepswork daarin eventueel kan spelen.

De vraag naar de prioriteit van het *waartoe* of het *waardoor* werd door de deelnemers aan het studieweekend verschillend beantwoord. De „liberalen” kon het niets schelen waardoor het gekomen was dat groepswork „in” was geraakt, als je ermee maar mensen weerbaarder kon maken en een sterkere identiteit bezorgen. De „maatschappijkritici” drongen aan op een grondige maatschappijanalyse en op onderzoek naar de maatschappijveranderende of -bevestigende effecten van groepswork. Beiden konden elkaar echter vinden in de oplossing van de „pragmatici”, die van mening waren, dat de vragen naar het *waartoe* en het *waardoor* van groepswork elkaar aanvullen en beide *tegelijkertijd* en voortdurend aan de orde gesteld moesten worden, weliswaar wellicht aangezwengeld door verschillende mensen, afhankelijk van bijvoorbeeld persoonlijkheid, situatie en politieke kleur.

Religie, mode en methode?

De bezwaren tegen het groepswork uit de maatschappijkritische hoek richtten zich vooral tegen het ideeënstelsel, de ideologie, erachter. Het zou de mens willen reduceren tot een onhistorisch in het hier-en-nu levend, op zichzelf teruggeworpen, emotioneel en antirationeel wezen en zou zo verlossing van alle aardse ellende beloven. Niet ontkend kan worden dat het groepswork zoals zich dat na de oorlog in de V.S. ontwikkeld heeft dergelijke religieuze trekken vertoont, zoals de Human Potential Movement. Het is verklaarbaar als reactie op de in Amerika nog steeds overheersende ideologie van zakelijkheid en geld verdienen. Ook het humanisme daar heeft religieuze trekken.

Dergelijke trekken heeft het groepswork in Nederland (nog?) niet ontwikkeld: het is geen „Beweging” geworden, een mode-aspect zit er echter wél aan: in sommige kringen is het „in” om aan een sensitivity-training meegedaan te hebben. Aan de andere kant is sommige kritiek dogmatisch en dikwijls modieus: het staat goed om te-

gen sensitivity-training te zijn, ook al weet men er uit eigen ervaring niets van af.

We moeten enerzijds lering trekken uit de Amerikaanse ervaringen en ons anderzijds niet laten weerhouden door (binnen de Nederlandse situatie) ongenueanceerde kritiek maar groepswork beschouwen als één van de methodes die gebruikt kunnen worden om tot humanisering van onze leef- en werksituatie en in het algemeen van de maatschappij te komen.

Groepswork en maatschappijvisie

Objectieve criteria voor die humanisering zijn moeilijk te geven: genoeg te eten te hebben? Gelijkmatische bezits- en machtsverhoudingen? Zuiverheid van milieu? Het zijn inderdaad tamelijk objectieve criteria, maar ze garanderen op zich nog geen humanisering. Hiervoor is ook een mentaliteitsverandering nodig: de bewustmaking van gevoelens van vervreemding. En op dit vlak kan het groepswork bij de humanisering behulpzaam zijn door de mensen bewust te maken van onrechtvaardige en autoritaire verhoudingen en milieuvervuilend, overdreven consumptief gedrag. Daarbij moet dan wel af en toe de zuiverheid van de hier-en-nu methode, die zich immers wil beperken tot wat emotioneel hier-en-nu in de groep aan de gang is, doorbroken worden door, waar nodig en waar het geen vlucht betreft, de schakel met de leef- en werksituatie en niet te vergeten de directe omgeving te leggen. Net zoals een actiegroep milieuhygiëne wel eens een grote rotzooi achter laat, kunnen deelnemers van een hooggestemde ontmoetingsgroep, die geacht kunnen worden een grote sensitivity voor alle fijne trekjes van communicatie ontwikkeld te hebben wel eens een blinde vlek hebben voor de contacten van het dagelijkse leven.

Een soepele, antidogmatische toepassing van methoden uit de encounterbeweging, ingebed in een pakket van verdere activiteiten op het gebied van bezinning, geestelijke verzorging, maatschappelijke bewustwording en politiserende actie is dus nodig, wil het groepswork optimaal bruikbaar zijn bij de humanisering van de maatschappij.

Groepswork en humanisme

Groepswork als religie is duidelijk niet in overeenstemming met het humanisme. Dit laatste heeft immers de volledige mens op het oog en niet een onhistorisch, op zichzelf teruggeworpen, antirationeel en dus verminkt exemplaar. Groepswork als flexibel toegepaste methode is echter wel in overeenstemming, ook al dekken groepswork en humanisme elkaar niet. Beide streven naar zelfontplooiing, creativiteit, zelfbewustwording en beide doen een beroep op de verantwoordelijkheid ten opzichte van zichzelf in plaats van die ten opzichte van een hogere macht. Maar groepswork is meer dan het humanisme een reac-

in dit nummer:

Hoofdbestuur
pag. 2

Ledenwerfactie
pag. 3

Humanistische Geestelijke Verzorging in de inrichtingen van Justitie(II)
pag. 4

Doe mee met onze radio
pag. 5

Studieweekend groepswork
pag. 6

Humanistisch Thuisfront
Nieuws van H.S.H.B.
pag. 7

Ingezonden brieven
pag. 8

Humanistisch Thuisfront

Het Humanistisch Thuisfront, zoals een stichting met een veel langere naam in de wandeling genoemd wordt, exploiteert een vijftal Humanistische Militaire Tehuizen. Zoals iedereen al vermoedde, worden deze huizen niet door alle militaire autoriteiten even positief beoordeeld. Ook de overheid toont nog steeds niet het begrip dat zou mogen worden verwacht. Als daarbij nog komt dat vooral het bestuur van Pro Rege, die de Protestantse Militaire Tehuizen beheert, ons op principiële gronden afwijst, dan hebt u daarmee een handvol problemen, die onze stichting het werken sterk bemoeilijkt.

Een voorbeeld ter illustratie: Ons Bureau krijgt al jaren slechts f 15.000,— subsidie, waarvan een kantoor moet worden gehuurd, en voor 4 man personeel moet worden betaald. Dat personeel moet hoog gekwalificeerd zijn; er gaan tonnen om in ons bedrijf. Dat kan nooit van dit bedrag, en dus drukt het tekort op onze exploitatie. Nu zouden we „winst” kunnen gaan maken als we onze prijzen verhogen en in de horeca sfeer gaan exploiteren, maar dat is nu juist wat we niet willen.

Wij willen: een rustige plaats waar de jonge man tot zichzelf kan komen, zonder hem met „verklonding” lastig te vallen. Wij willen studiezalen aanbieden, en faciliteiten voor passieve- en actieve recreatie. Wij willen tentoonstellingen organiseren, en de

politieke partijen confronteren met jonge kiezers. Wij willen alle militaire organisaties in onze tehuizen de kans geven te vergaderen, ook al zijn er organisaties bij, die bij sommige militairen weinig worden gewaardeerd.

Wij willen ook een eenvoudige consumptie aanbieden voor een betaalbare prijs, zonder daarbij maaltijden te verkopen.

Ik zou nog wel even door kunnen gaan met opsommen wat wij zouden willen, als wij daartoe de middelen bezaten.

Maar het is u duidelijk geworden zonder verdere opsomming, dat wij in voortdurend gevecht gewikkeld zijn om meer subsidie.

Dat willen wij graag doen, maar de laatste tijd bekruipt ons het vermoeden dat een groot aantal humanisten nauwelijks van ons bestaan op de hoogte is, laat staan dat zij weten wat wij willen.

Ik zou graag op deze zaken nog eens terug komen, maar intussen belet niets u om zelf te komen kijken in een van onze Tehuizen. Zie hier de adressen:

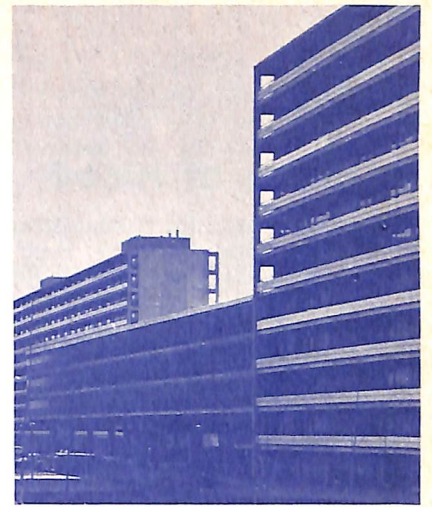
1e. 't Adlerhuis, Kleine Spui 6 te Amersfoort.

2e. De Huneberg, Johannes Postweg 1 te Havelte.

3e. De Leemberg, Elspeterweg 124 te Nunnepeet.

4e. De Woldberg, Graaf Reinoldweg 6 in het Harde.

H. J. van Sandwijk,
Humanistisch Raadsman

Nieuws van H.S.H.B.

Goes

Het Wooncentrum voor Ouderen „Erasmusflat” zal vermoedelijk in mei 1974 voor bewoning gereed zijn. Het gebouw is gelegen aan de Troelstralaan in het bouwplan Goes-Noord (Goese polder I), nabij de T.V.-toren.

De „Erasmusflat” bevat 135 woningen en een aantal algemene ruimten als recreatiezaal, bibliotheek, hobbyruimte enz. De woningen zijn bedoeld voor bejaarden, die een zelfstandige huishouding kunnen voeren. Door het bestuur van de Humanistische Stichting Huisvesting Bejaarden Goes is een toewijzingskommissie geïnstalleerd, welke alle aanvragen voor een woning in het Wooncentrum zal beoordelen.

Gegadigden, die kontribuant van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden te Amsterdam dienen te zijn, kunnen een aanmeldingsformulier alsmede een uitvoerige brochure per briefkaart aanvragen bij de toewijzingskommissie Humanistische Stichting Huisvesting Bejaarden Goes, Postbus 253 te Goes.

Veendam

De bouw van het bejaardencentrum „Adriaan Geerts Wildervanck Huis” verloopt volgens plan en verwacht wordt dat omstreeks juni 1974 het kompleks voor bewoning gereed zal zijn.

Het bejaardencentrum omvat een verzorgingstehuis, waarin aan 100 bejaarden huisvesting en verzorging geboden zal worden. Buitendien worden naast het tehuis 33 woningen gebouwd voor bejaarden, die een zelfstandige huishouding kunnen voeren. Door het bestuur van de Stichting Huisvesting Bejaarden te Veendam is een opnemingskommissie geïnstalleerd, welke aanvragen voor plaatsing in het tehuis dan wel voor toewijzing van een woning zal beoordelen.

Zij, die voor plaatsing in het verzorgingstehuis of voor toewijzing van een woning in aanmerking wensen te komen, dienen:

1. kontribuant te zijn van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden te Amsterdam.

2. woonachtig te zijn in Veendam of omgeving of een sterke binding met deze stad te hebben.

Aanmeldingsformulieren kunnen per briefkaart worden aangevraagd bij de opnemingskommissie van de Stichting Huisvesting Bejaarden, postbusnummer 67, te Veendam.

Bijeenkomst gemeenschap Utrecht

Op donderdag 10 januari a.s. zal dr. ir. H. Hoestra uit Wageningen, voorzitter van de werkgroep, die de discussienota over het bevolkingsvraagstuk voor het H.V. samenstelde, in Utrecht een inleiding met discussie houden over het onderwerp:

Een actieve bevolkingspolitiek voor Nederland en de wereld.

Zaal: Erasmushuis, Oudegracht 152. Aanvang: 20 uur.

Leden van de gemeenschap Utrecht. Helaas is er in de tweede helft van 1973 weinig gebeurd. Kan dit een start zijn om 1974 goed te beginnen?

Wij rekenen op uw komst!

Slot studieweekend groepswork

tie en correctie op de prestatiemoraal en het gerationaliseer en geïntellectualiseer van het nog steeds overheersende cultuurpatroon. Terwijl het humanisme meer de nadruk legt op begrippen als medemenselijkheid, humanisering en redelijkheid.

Groepswork zal zeker in tegenstelling met het humanisme staan, wanneer dit soms dogmatische momenten bevat, marxistische of burgerlijke („al dat gekke gedoe brengt de orde maar in gevaar, doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg!”) Groepswork mikt niet op de risicoloosheid van de volledig verzorgde welvaartsstaat, maar op de intensiteit en riskantheid van het niet-sleuromatige, volle leven.

Groepswork en H.V.

Onder welke voorwaarden groepswork een waardevolle aanvulling voor het humanisme kan zijn en zo een blijvende plaats binnen de activiteiten van het Verbond kan innemen, zal nu wel duidelijk zijn geworden. De methoden die het toepast moeten flexibel zijn en openingen naar bezinning (levensvragen als eenzaamheid, liefde, agressie doen zich tijdens het groepswork vaak voor) en maatschappelijk kader toestaan. Organisatorisch kan dit tot uiting

komen in het opnemen van groepswork in het pakket bezinnend-, verzorgend-, en politiserend vormingswork en het bevorderen van mengvormen ervan zoals bijvoorbeeld groepswork met bejaarden en interactie-training van actiegroepen. En door een regelmatige evaluatie van de resultaten en uitwisseling van gedachten met de andere werksoorten.

Besloten is de verdere uitbouw van het groepswork, met name het aantrekken van trainers, voorlopig toe te vertrouwen aan een viermanschap bestaande uit Daan de Roos als deskundige van buiten het H.V. (Instituut Toegepast Sociaal-psychologisch en Agologisch Onderzoek van de Universiteit van Amsterdam), Gerdi van der Pols (Humanistisch Opleidings Instituut), Paul Kruyswijk (Hum. Stichting Geestelijke Volksgezondheid) en Albert Nieuwland (Centrum voor Hum. Vorming). Deze kerngroep groepswork zal regelmatig contact houden met de veldwerkers op trainings- en organisatorisch gebied en begeleid worden door een stuurgroep groepswork onder leiding van Ruud König (Instituut voor Wetenschap der Andragogie van de Universiteit van Amsterdam).

Albert Nieuwland

INGEZONDEN BRIEVEN

Benzine of niet?

Het wordt er voor ons Humanistisch Verbond niet gemakkelijker op, maar... we kunnen er zelf wel iets aan doen!

Ik weet niet hoeveel problemen er zijn geweest door de autoloze zondag. In ons Verbond zal het misschien meegevallen zijn. We houden immers niet zoveel bijeenkomsten meer op zondag en als je naar onze radio-uitzendingen wilt luisteren, hoef je daar niet eens de deur voor uit. Niettemin kan het voor veel anderen wél moeilijkheden hebben gebracht: ik denk hierbij aan oudere mensen en aan invaliden en wanneer er geen redelijke mogelijkheid tot openbaar vervoer is.

Van die autoloze zondag zijn we binnenkort af. We gaan de benzine distribueren. Dat heeft zijn voordelen: je kan in elk geval rijden op het moment, waarop je dat graag wilt en je kan iemand in je auto meenemen.

Toch zijn we daarmee niet rond.

En nu denk ik niet alleen aan ons eigen Humanistisch Verbond, maar aan alle verenigingen, clubs, partijen, enz., die met vrijwilligers werken. Er zijn nog altijd wel mensen te vinden, die bereid zijn een deel

van hun vrije tijd te geven aan een bepaald doel. Dikwijls steken ze er ook flink wat geld in.

Op die mensen is het werk gebouwd, dat wij van wezenlijke betekenis mogen achten voor onze samenleving.

Helaas! Het vrijwilligerswerk gaat je niet alleen tijd of geld kosten. Het gaat straks over je benzine-toewijzing.

Natuurlijk hopen we, dat het Humanistisch Verbond een extra aantal bonnen toegevoegd krijgt, zodat in elk geval onze hoofdbestuurders en functionarissen naar de vergaderingen kunnen rijden.

Maar daarmee zijn we nog niet klaar.

Daarmee is het werk van een aantal actieve mensen nog niet mogelijk gemaakt. Ik ga een paar voorbeelden noemen uit een kleine, maar bloeiende gemeenschap: we waren eraan gewend om elkaar met de auto even op te halen, als we naar een vergadering moesten. Het kostte de autobestuurder niet al te veel tijd, het bespaarde de echtgenoten van de vrouwelijke bestuursleden een hoeveelheid zinloos bestede tijd en het bespaarde eigenlijk ook benzine, want er reden geen drie of vier auto's. Nee, er reed er maar één.

Als nu diezelfde autobestuurder wil omrij-

den, om iemand af te halen, dan kost het zijn benzine...

Als nu diezelfde autobestuurder de moeite wil doen, om stencilwerk te laten verzorgen of ouderen een lift te geven of materiaal te vervoeren, dat je niet op de fiets kunt vervoeren, dan kost dat benzine...

Hoe helpen we nou elkaar aan benzine?

Ik wil u een heel eenvoudig voorstel doen: We sturen de bonnen, die we over hebben naar het Humanistisch Verbond. De heer De Nijs (onze penningmeester) heeft zich voorlopig beschikbaar gesteld om te zorgen voor de goede verdeling van de voorraad. (Het spijt me hierbij te moeten vermelden, dat de coupures nogal groot zijn; we zullen dus ook nog moeten proberen kleinere coupures te krijgen: bonnen dus van bijvoorbeeld één liter. Want dan kan je iemand ook eens een bonnetje geven, als hij voor je rijdt).

De heer De Nijs woont in Bloemendaal, Noorderstationsweg 18, telefoon 023-26 15 61.

Ik hoop, dat onze penningmeester door uw medewerking zozeer overbelast wordt, dat we iemand zullen moeten zoeken, die zich voor deze zaak geheel wil inzetten.

Mevr. I. Meeuwse, Gouda.

(advertentie)

Neem een abonnement op

REKENSCHAP

het voortreffelijke driemaandelijkse tijdschrift
voor wetenschap en cultuur

Uitgave van de

Humanistische Stichting Socrates

Redactie en Administratie: Postbus 114 Utrecht

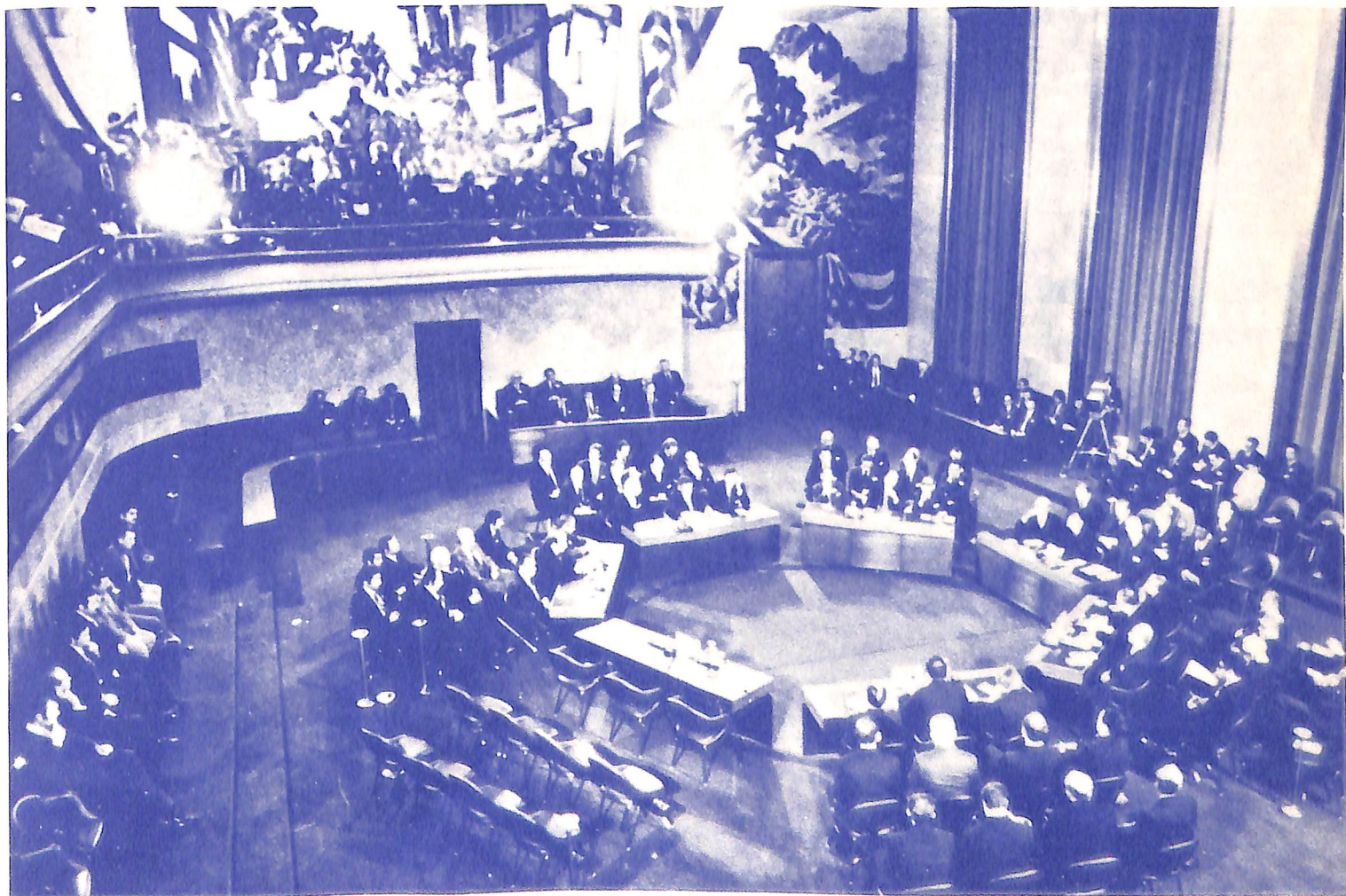
Abonnementsprijs: f 25,- per jaar

Een exemplaar van

het onlangs verschenen speciale nummer

„Aspecten van Humanisme”

wordt u op aanvraag gaarne
ter kennismaking toegezonden

Een begin: van het slagveld naar de conferentietafel